

ЯКІ ВОНИ, ЗАХИСНИКИ ДОНЕЦЬКОГО АЕРОПОРТУ, КІБОРГИ?

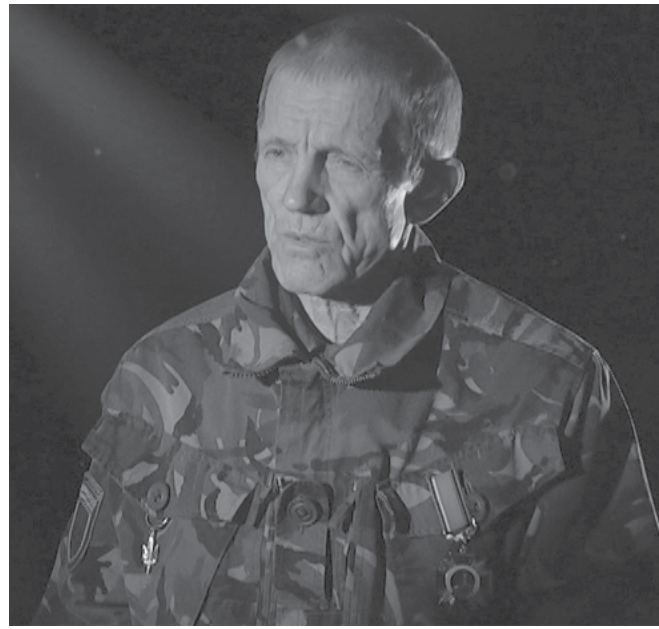
У суботу, 16 січня, у Шостці пройшов меморіальний захід, на якому вшанували пам'ять захисників Донецького аеропорту (ДАП). Символічно, що він відбувся у меморіально-освітньому комплексі "Родинна пам'ять", де спочатку його створення була розміщена експозиція про долю цивільного населення Шосткинщини у роки Другої світової війни, а вже згодом з'явилися експонати, присвячені російсько-українській війні, яка триває й досі.

Іван ЄВДОКИМЕНКО

Антон ХОБА

Олександр САЛОВ

За стійкість, безстрашність і непереможність захисників ДАПу назвали "кіборгами", а форпост українських кіборгів став символом мужності, оплотом українського духу. Всеукраїнський день пам'яті захисників Донецького аеропорту було встановлено за ініціативою воїнів, які 242 дні боронили цей стратегічний об'єкт. З 26 травня 2014 року, коли проросійські сепаратисти та чеченські бойовики захопили будівлі аеропорту, тоді ще мирного Донецька, й по 22 січня 2015 року українські військові, добровольці та медики протистояли навалі російсько-окупаційних військ та проросійським бойовикам, зятятю відстоювали малесенький клептик рідної землі. Серед них були й наші земляки. Не всім їм судилося повернутися додому.

На січень 2015 року припали найкривавіші та найзапекліші бої. 13 січня, в результаті постійних масованих танкових і артобстрілів з боку бойовиків, завалилася диспетчерська вежа, зображення якої стало символом оборони аеропорту. Далі бої точилися за поверхи нового терміналу. 18-20 січня українські військові утримували перший поверх, а підвал та верхні поверхи контролювалися супротивником. Бойовики, скориставшись перемир'ям для евакуації своїх убитих і поранених, замінували перекриття будівлі і підірвали їх. У ці дні, в результаті підризу терміналу, загинули 58 захисників-"кіборгів". Загалом, за офіційними даними, захищаючи Донецький аеропорт, у вічність пішло близько 100 військових.

В останній день штурму проросійських бойовиків загинув й наш земляк Іван Євдокименко. Він залишився в нашій пам'яті назавжди 22-річним юнаком. Присутня на меморіальному заході **в.о. міського голови Ольга Ткаченко** згадує ті "чорні" дні для батьків, коли тіло Івана тривалий час не могли знайти і поховати на рідній землі.

- Він був похоронений у місті Дніпро у безіменній могилі. Ось така, здається, абсурдна ситуація у наш час, коли батьки не змогли зразу поховати свого сина.

Ольга Олександрівна розповідає, що у пошуках могили Івана Євдокименка допомагало чимало людей. І, як буває найчастіше, простий випадок вирішив все. При розмові з працівниками Дніпропетровського моргу знайшлися люди, які згадали за описом рідних загиблого юнака. Вдалося з'ясувати місцезнаходження безіменної могили, і після проведення певних процедур ідентифікації особи була проведена ексгумація тіла. В інтерв'ю ТРК "Акцент", мама Івана Євдокименка поділилася, що аналіз ДНК вона зробила 18 березня, а потім, як виявилось, 19 березня її сина захоронили на Краснопілському цвинтарі міста Дніпро як безіменного солдата.

Майже через чотири місяці після загибелі роз-

відника 81-ї окремої аеромобільної бригади Івана Євдокименка, його поховали у рідній Шостці. 15 травня з незламним "кіборгом" прощалося місто, його друзі-побратими, рідні та батьки.

Ще один учасник оборони Донецького аеропорту - наш земляк **Антон Хоба**. Вони товаришували з Іваном, і за три тижні до його загибелі Антон разом з іншими бійцями був виведений з ДАПу. Але ненажерлива війна наздогнала юнака. Через п'ять років, 26 січня, 2020 року **Антон Хоба**, командир відділення одного з підрозділів 58-ї окремої мотопіхотної бригади ім. гетьмана Івана Виговського підірвався на ворожий міні-пастці біля селища Північний Донецької області.

Найстарший кіборг - шосткинець **Олександр Салов**. Він пішов добровольцем у саме жерло війни майже у 69 років. Бо як зазначає чоловік, у нього просто не було іншого вибору.

- Если напали на нас - надо защищать страну.

Олександр Васильович зізнається, що з початку російсько-української війни йому було шкода молодих хлопців, які віддавали своє здоров'я і життя, обороняючи рідну землю. Маючи двох синів та онуків, він сказав собі: "Нині не їхня черга, а моя" і пішов у військкомат. Через поважний вік йому відмовили у мобілізації. Чоловік не зник давати задній - пішов добровольцем у складі формування "Правого сектору". Пройшов військовий вишкіл на базі цього формування і вже з вересня 2014 року був на фронті на території селища Піски, за півтора кілометра від Донецького аеропорту. **Віталій Ляшок, учасник АТО та керівник ГО "Братерство"**, згадує, як його побратим збирався їхати у саме жерло війни.

- Це якраз був той день, коли відбувалася ротация. Ми вийшли з Пісків і вже готувалися до від'їзду додому, а їм надійшла команда - збиратися для виїзду у Піски. Я пам'ятаю, як він (Олександр Салов, авт.) туди рвався! До речі, туди брали тільки добровільно. "Багема", який на той час командував нашим підрозділом, говорить Олександру Васильовичу: "Ти не повністю укомплектований. У тебе немає шолома". Він бігав, переживав, говорив: "Я поїду без шолома!". Тоді я йому сказав, щоб не переймався, шолом йому знайдемо. Це людина, яка прагнула потрапити в саме пекло російсько-української війни.

Потрапивши у Піски, Олександр Салов разом з іншими бійцями-добровольцями був направлений в ДАП. Під час ротаций своє місце у транспорті віддав пораненим товаришам, а сам залишився в аеропорту. Наступної ротации дочекатися не судилося. 2 жовтня його тяжко поранили. Першу допомогу надавали прямо у санчасті аеропорту під непереривним обстрілом ворога. Потім пана Олександра вивезли з аеропорту до лікарні селища Чер-

воноармійськ, де зробили операцію, а вже звідти, на наступний день, найстарший за віком "кіборг" був доставлений до Дніпропетровської лікарні. Після тривалого та складного лікування Олександр Васильович повернувся додому.

Згадувати дні, проведені на війні, колишньому захиснику аеропорту не хочеться. В цій розповіді він скупий на слова.

- Война несет разруху. Это касается не только меня, а и всей страны. Поэтому, чем скорее она бы закончилась, тем скорее мы бы стали жить лучше.

Єдиного вцілілого нашого земляка-"кіборга" у переддень пам'яті захисників Донецького аеропорту вшанували представники влади, військового комісаріату та побратими. Звісно, що кожен згадав імена двох загиблих захисників: Івана Євдокименка та Антона Хобу. Зокрема, **в.о. міського голови Ольга Ткаченко** передала Олександру Салову подяку від міського голови за його життєву позицію, яка заслуговує поваги.

- За те, що ви робили добровільно, за покликом свого серця, свого розуміння, любові до своєї Батьківщини. За це вам велика шана та уклін.

Ольга Олександрівна згадує першу зустріч з Олександром Васильовичем після поранення у шосткинському ветеранському госпіталі. Вона говорить, що сподівалася побачити молодого відчайдуха, а перед нею був виважений, інтелігентний, з життєвим досвідом чоловік.

- Він пішов на фронт за кожного з нас і не замислювався над цим ні хвилини.

За віддану службу Батьківщині подякував захисника Донецького аеропорту й **заступник військового комісара Сергій Багнюк**.

- На той час було дуже важко. Як то кажуть: "было много, но дурного". Кадрів дуже не вистачало. Дякую за те, що не побоялися, змогли перебороти себе, тому що бояться всі, а кожен реагує по-різному. Бажаю вам здоров'я, наснаги.

У цей меморіальний день найстарший "кіборг" України отримав почесну грамоту від військового комісаріату та міського голови за патріотизм, мужність та самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету.

З початку російсько-української війни минуло понад шість років. АТО вже зветься ООС - операція Об'єднаних сил. Аеропорту вже немає... Тоді люди витримали, але не встояв бетон. Давно змінилась лінія оборони. Для нас - тих, кого не торкнулась війна - вона десь там, на сході. А для тих, хто вже повернувся звідти, вона назавжди залишається в серці. І з нею вони не просто живуть щодня, а щохвилини дивляться на буденний стан справ крізь призму тієї війни.

Ірина ЗАПОРОЖЕЦЬ